

Asettamispäätös

18.1.2021

VN/3071/2020
VN/3071/2020-OM-119

Jakelussa mainituille

Hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaa yleislainsäädäntöä valmistelevan työryhmän asettaminen

Työryhmän asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaa yleislainsäädäntöä valmistelevan työryhmän.

Toimikausi

18.1.2021–31.12.2021

Tausta

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on edellyttänyt valtioneuvoston selvittävän viranomaisten automaattiseen päätöksentekoon liittyvän yleislainsäädännön tarvetta. Tällaisen hankkeen käynnistämistä edellyttävät myös eräät ylimpien laillisuusvalvojen (erit. EOA) kannanotot. Oikeusministeriössä on valmisteltu asiasta arviomuistio, joka on ollut lausuntokierroksella. Arviomuistiossa on tarkasteltu edellytyksiä, joilla varmistetaan hallinnon lainalaisuuden, hyvän hallinnon periaatteiden, oikeusturvan, julkisuusperiaatteen, virkavastuun ja tietosuojan toteutuminen automatisoidussa hallintopäätösten teossa.

Pääministeri Marinin hallituksen ohjelmaan sisältyy pyrkimys edistää hallinnon ja koko yhteiskunnan digitalisaatiota. Hallitusohjelmassa asetetaan tavoitteeksi kehittää säädösympäristöä ja hallintoa siten, että ne mahdollistavat digitalisaation ja kestäväen kehityksen sekä laajan kokeilukulttuurin. Hallitusohjelmassa mainitaan erikseen lainmuutokset, joilla edistetään digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämistä sosiaaliturvaetuksien hakemisessa, käsittelyssä ja päätöksissä.

Työryhmän tehtävät

Työryhmän tulee valmistella säännökset yleislain tasolla automaation käyttämisestä hallintoasian käsittelyssä, erityisesti hallintopäätösten teossa ja niiden valmistelussa. Sääntelyn tulee sisältää tarpeelliset säännökset automaation sallitusta käyttöalasta, tietojärjestelmiin kohdistuvista vaatimuksista, tietojärjestelmien hyväksynnästä ja valvonnasta, läpinäkyvyyden ja asiakirjajulkisuuden toteutumisesta sekä muut hyvän hallinnon, oikeusturvan ja muiden perusoikeuksien varmistamiseksi tarpeelliset säännökset.

Työryhmän tulee selvittää, olisiko sääntely tarkoituksenmukaista ulottaa koskemaan myös automaation käyttämistä tosiasiallisessa hallintotoiminnassa vai tulisiko sitä koskevat säännökset valmistella erikseen ottaen huomioon muun muassa tosiasialliseen hallintotoimintaan liittyvä erityisen perusoikeussuojan ja oikeusturvan tarve.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 ValtioneuvostoEteläesplanadi 10
Helsinki0295 16001
+358 295 1600109 1606 7730
+358 9 1606 7730oikeusministerio@om.fi
oikeusministerio.fi

Työryhmän tulee tiedottaa työnsä etenemisestä muita ministeriöitä siten, että hallinnonalakohtaiseen lainsäädäntöön mahdollisesti tarvittavia muutoksia voidaan valmistella ministeriöissä samanaikaisesti yleislainsäädännön valmistelun kanssa.

Työryhmän tulee laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja

OTL, VT **Tiina Astola**

Jäsenet

lainsäädäntöneuvos **Niklas Vainio**, oikeusministeriö

neuvotteleva virkamies **Tomi Voutilainen**, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies **Kirsi Päivänsalo**, sosiaali- ja terveysministeriö

hallitusneuvos **Hanna Helinko**, sisäministeriö

erityisasiantuntija **Maria Miró**, liikenne- ja viestintäministeriö

hallitusneuvos **Timo Meling**, työ- ja elinkeinoministeriö

Pysyvät asiantuntijat

lainsäädäntöneuvos **Heini Färkkilä**, oikeusministeriö

juristi **Petri Lemettinen**, Kansaneläkelaitos

johtava lakimies **Matti Merisalo**, Verohallinto

johtava asiantuntija **Katariina Lehtola**, Maahanmuuttovirasto

johtava asiantuntija **Kari Niemi**, Maanmittauslaitos

lakimies **Eija Alavesa**, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

vanhempi oikeuskanslerinsihteeri **Taru Kuosmanen**, Oikeuskanslerinvirasto

esittelijäneuvos **Ulla-Maija Lindström**, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

johtava lakimies **Ida Sulin**, Suomen Kuntaliitto ry.

lakimies **Kirsi Suopelto**, Finanssiala ry.

Sihteeristö

erityisasiantuntija **Petteri Jartti**, oikeusministeriö

suunnittelija **Kari Hämäläinen**, oikeusministeriö

erityisasiantuntija **Antti Helin**, valtiovarainministeriö

Työryhmän jäsen, lainsäädäntöneuvos Niklas Vainio toimii sihteeristön pääsihteerinä.

Työryhmän tulee työnsä aikana kuulla valtioneuvoston oikeuskansleria, eduskunnan oikeusasiamiestä, tietosuojavaltuutettua ja yhdenvertaisuusvaltuutettua sekä automaattisia päätöksentekojärjestelmiä käyttäviä viranomaisia, palveluntuottajia, kansalaisjärjestöjä sekä muita viranomaisia ja sidosryhmiä, mukaan lukien Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry, Eläketurvakeskus, Työeläkevakuuttajat TELA ry, Tapaturmavakuutuskeskus ja Teknologiateollisuus ry.

Seuranta ja raportointi

Työryhmän tulee raportoida työnsä etenemisestä lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmälle.

Kustannukset

Työryhmän toimintamenot maksetaan oikeusministeriön toimintamenoista momentilta 25.01.01.

Kansliapäällikkö Pekka Timonen

Yksikönpäällikkö Timo Makkonen

Jakelu työryhmään nimetyt

Tiedoksi

- valtiovarainministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- sisäministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Kansaneläkelaitos
- Verohallinto
- Maahanmuuttovirasto
- Maanmittauslaitos
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- Oikeuskanslerinvirasto
- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- Suomen Kuntaliitto ry.
- Finanssiala ry.
- Tietosuojavaltuutetun toimisto
- Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
- Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry
- Eläketurvakeskus
- Työeläkevakuuttajat TELA ry
- Tapaturmavakuutuskeskus
- Teknolohiateollisuus ry
- lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmä